

11.12.2017

73 §

Kaupunkirakennelautakunta	82 §	1.11.2017
Kaupunginhallitus	181 §	13.11.2017

§ 73

Asianro 1147/10.03.01.00/2017

Vastaus valtuustoaloitteeseen "Kuopion kehittäminen pyöräilykaupunkina"

Päätöshistoria

Kaupunkirakennelautakunta 1.11.2017 82 §

Kaupunkisuunnittelujohtaja Juha Romppanen **Kaupunkisuunnittelun tukipalvelut**

Aloitteen sisältö

Kaupunginvaltuutettu Kaija Räsänen ja 9 muuta valtuutettua ovat tehneet valtuustoaloitteen Kuopion kehittämisestä pyöräilykaupunkina.

Aloitteen tekijöiden mukaan pyöräilijöiden kulkeminen torilla ja sen ympäristössä on ollut hankalaa toriremontin valmistumisen jälkeen. Aloitteessa todetaan, ettei pyöräilijöille ole merkittäviä kulkureittejä. Aloitteessa esitetään, että pyöräilyreitit on selkeytettävä maalaamalla ja merkitsemällä ne liikenne-merkein. Reittien lisäksi aloitteessa tuodaan esille, että pyöräilyä tulisi edistää rakentamalla pyörille katoksia ympäri kaupunkia, korjaamalla rikkinäiset pyörätelineet sekä huolehtimalla, että pyörrien huoltopaikat ovat kunnossa.

Aloitteen tekijöiden mukaan Kuopion kehittäminen pyöräilykaupunkina alkaa siitä, että ensin tarkistetaan ja kunnostetaan nykyiset pyöräparkit ja pyöräilyreitit. Tämän jälkeen tulee suunnitella uudistuksia ja pyöräilyverkon laajentamista. Aloitteessa on mainittu, että kehittämisessä voi ottaa oppia muista kaupungeista. Valtuutetut esittävät, että Kuopiota kehitetään aloitteessa esitetyn suunnitelman mukaisesti.

Vastaus aloitteeseen perusteluineen

Pyöräilyn kehittäminen muissa kaupungeissa

Suomen kaupungeista Oulussa on korkein (18,9 %) ja Joensuussa toiseksi korkein (17,9 %) pyöräilyn kulkutapaosuus, joka osoittaa kuinka suuri osuus kaikista matkoista tehdään pyörällä. Kuopiossa pyöräilyn kulkutapaosuus on vuoden 2013 tutkimuksen mukaan 10,1 %, valtakunnallisen keskiarvon ollessa 8,3 %. Liikenneviraston vuonna 2011 toteuttaman kyselyn mukaan Oulussa ja Joensuussa ollaan myös kaikista tyytyväisimpiä pyöräilyn olosuhteisiin. Toisaalta edellä mainitun tutkimuksen tuloksista selviää myös, että monissa kaupungeissa, joissa olosuhteet ovat kyselyyn osallistuneiden mielestä kohtuullisen hyvällä tasolla, on Kuopiota huomattavasti alhaisemmat pyöräilyn kulkutapaosuudet.

Joensuulla ja Oululla on pyöräilyn kehittämisessä pitkät perinteet, ja erityisesti Oulu on jopa maailman laajuisesti tunnettu pyöräilykaupunki. Molempien kaupunkien pyöräilyn kehittäminen, ja sitä kautta maan korkeimpien pyöräilyn kulkutapaosuuksien saavuttaminen on perustunut aikanaan laadittuihin strategioihin ja kehittämissuunnitelmiin, joita on tarpeen mukaan päi-

11.12.2017

vitetty vastaamaan kulloistakin aikakautta. Pyöräilyn kehittämissuunnitelmi-
en lisäksi molemmissa kaupungeissa on osoitettu myös riittävät resurssit
suunnitelmien toteuttamiseen niin suunnittelun kuin rakentamisenkin osalta.
Pyöräilyn olosuhteiden kehittämisen lisäksi molemmissa kaupungeissa on
tehty paljon myös liikkumisen ohjaustyötä mm. kampanjoimalla ja markki-
noimalla pyöräilyä.

Kuopion kokoluokkaa ja maasto-olosuhteita vastaavassa Jyväskylässä, jossa
pyöräilyn kulkutapaosuus on 8,4 %, on puolestaan laadittu vuonna 2015 pyö-
räilyn edistämishjelma, jossa esitetään toimenpiteitä pyöräilyolosuhteiden
lisäksi hyvin monella muullakin saralla. Osa toimenpiteistä liittyy poliittisen
tahdon ja resurssien määrittämiseen, osa liikennejärjestelmään ja siihen liit-
tyvään kaavoitukseen, mutta myös markkinointiin ja pyöräilymatkailun kehit-
tämiseen. Jyväskylässä, kuten monessa muussakin kaupungissa, on palkattu
pyöräily- tai viisaan liikkumisen koordinaattori, joka koordinoi pyöräilyn
edistämistä poikkihallinnollisesti eri yhteistyökumppaneiden kesken.

Pyöräilyn kehittäminen Kuopiossa

Kuopion keskeisellä kaupunkialueella on kohtuullisen kattava pyöräilyverkos-
to, joka koostuu yhdistetyistä jalankulku- ja pyöräilyväylistä sekä keskustassa
vähäliikenteisistä rännikaduista. Kaikki pyöräilyväylät on merkitty tieliiken-
nelain mukaisesti liikennemerkein. Kuopioon on laadittu vuonna 2006 opin-
näytetyönä kevyen liikenteen kehittämissuunnitelma. Kuopion seudulle puo-
lestaan on laadittu vuonna 2010 seudun kuntien ja Ely-keskuksen yhteistyönä
kevyen liikenteen strategia. Molempien suunnitelmien toimenpiteistä vain
murto-osa on pystytty vähäisten resurssien puitteissa toteuttamaan. Kaupun-
ginhallituksen 11/2015 hyväksymässä kaupunkirakenne 2030-luvulle suunni-
telmassa on määritelty pyöräilyn pää- ja alueverkko keskeisen kaupunkialu-
een osalta, mutta tarkempaa suunnitelmaa ko. verkkojen kehittämisestä ei ole
laadittu, jossa esimerkiksi pyöräilyn eri verkkotasolle olisi esitetty sisältövaai-
timukset.

Hyvinä esimerkkeinä viimeaikaisista suunnittelu- ja toteutushankkeista ovat
Särkiniemen, Kumpusaarentien, Niiralankadun ja Tulliportinkadun ratkaisut
sekä Kauppakadun pyöräkadun ja kaupunkipyöräjärjestelmän kehittämisaja-
tukset. Nämä edellä mainitut toimenpiteet tukeutuvat kaupunkirakenne
2030-luvulle suunnitelmaan.

Keskustan alueella polkupyöräpysäköintiä kehitettiin erityisesti kävelykatujen
toteuttamisen yhteydessä ja sen jälkeen saadun palautteen perusteella mm.
rännikatujen saneerauksien yhteydessä. Keskustan osalta pyörävylien ja pyö-
räpysäköinnin talvihoito oli erityistarkastelussa vuonna alkuvuodesta 2017
laaditussa kunnossapitoluokkien tarkistuksessa.

Uusia jalankulku- ja pyöräilyväyliä on suunniteltu ja rakennettu lähinnä uusi-
en alueiden toteuttamisen yhteydessä. Lisäksi olosuhteita on kehitetty ka-
tusaneerauksien yhteydessä sekä saadun palautteen perusteella. Pyöräilyn
olosuhteiden parantamista on siis suunniteltu ja toteutettu lähinnä yksittäisi-
nä hankkeina.

Jotta pyöräilyn kulkutapaosuus saataisiin kasvuun, on sen eteen tehtävä pal-
jon erilaisia ja eri hallintokunnissa tehtäviä toimenpiteitä. Pitkäjänteisen ja
monella eri sektorilla tehtävän kehittämistyön pohjaksi ensivuoden suunnitte-
luohjelmiin on tulossa pyöräilyn ja kävelyn kehittämissuunnitel-

11.12.2017

73 §

ma/yleissuunnitelma, jossa linjataan ja määritellään tärkeimmät kehittämisaskeleet ja -toimenpiteet sekä niiden toteuttamiseen tarvittavat resurssit. Suunnitteluresursseissa on myös mietittävänä koko liikennejärjestelmän sekä jalankulun ja pyöräilyn vahvempi haltuunotto.

Vaikutusten arviointi

-

Esitys

Esitän, että lautakunta hyväksyy aloitteeseen laaditun lausunnon ja esittää sen kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle toimitettavaksi.

Liitteet

1147/2017 Valtuustoaloite, Kuopion kehittäminen pyöräilykaupunkina

Valmistelija

Paula Liukkonen

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 5304

Päätösehdotus

Palvelualuejohtaja Jarmo Pirhonen

Lautakunta hyväksyy kaupunkisuunnittelujohtajan esityksen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunginhallitus 13.11.2017 181 §

Liitteet

1147/2017 Valtuustoaloite

Päätösehdotus

Vs. kaupunginjohtaja Jarmo Pirhonen

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle saadun selvityksen tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen.

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti vs. kaupunginjohtajan tekemän päätösehdotuksen.

Liitteet

11 1147/2017 Valtuustoaloite

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus

Kaupunginvaltuusto merkitsee saadun selvityksen tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen.

Päätös

Kaupunginvaltuusto hyväksyi yksimielisesti kaupunginhallituksen tekemän päätösehdotuksen.

